

TÜRK ADALET SİSTEMİ
TURKISH JUSTICE SYSTEM

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

GİRİŞ / INTRODUCTION	4
BİRİNCİ BÖLÜM / CHAPTER ONE	8
YARGI MERCİLERİ / JUDICIAL AUTHORITIES	
1. ADLİ VE İDARİ YARGI	
1. ORDINARY AND ADMINISTRATIVE JURISDICTION	
1.1. ADLİ YARGI	
1.1. ORDINARY JURISDICTION	
1.1.1. CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARI	
1.1.1. CHIEF PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICES	
1.1.2. İLK DERECE MAHKEMELERİ	
1.1.2. FIRST INSTANCE COURTS	
1.1.3. BÖLGE ADLİYE MAHKEMELERİ	
1.1.3. REGIONAL COURTS OF APPEAL	
1.1.4. YARGITAY	
1.1.4. COURT OF CASSATION	
1.2. İDARİ YARGI	
1.2. ADMINISTRATIVE JURISDICTION	
1.2.1. İLK DERECE MAHKEMELERİ	
1.2.1. FIRST INSTANCE COURTS	
1.2.2. BÖLGE İDARE MAHKEMELERİ	
1.2.2. REGIONAL ADMINISTRATIVE COURTS	
1.2.3. DANIŞTAY	
1.2.3. COUNCIL OF STATE	
2. ANAYASA YARGISI (ANAYASA MAHKEMESİ)	
2. CONSTITUTIONAL JURISDICTION (CONSTITUTIONAL COURT)	
3. UYUŞMAZLIK YARGISI (UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ)	
3. DISPUTE JURISDICTION (COURT OF JURISDICTIONAL DISPUTE)	
4. HESAP YARGISI (SAYIŞTAY)	
4. ACCOUNT JURISDICTION (COURT OF ACCOUNTS)	
5. SEÇİM YARGISI (YÜKSEK SEÇİM KURULU)	
5. ELECTION JURISDICTION (SUPREME ELECTION COUNCIL)	
İKİNCİ BÖLÜM / CHAPTER TWO	26
İDARİ YAPILANMA / ADMINISTRATIVE ORGANIZATION	
1. ADALET BAKANLIĞI	
1. MINISTRY OF JUSTICE	
1.1. GÖREVLERİ VE TEŞKİLAT YAPISI	
1.1. DUTIES AND ORGANIZATIONAL STRUCTURE	
1.2. İLGİLİ, İLİŞKİLİ VE BAĞLI KURULUŞLAR	
1.2. RELATED AND AFFILIATED ORGANIZATIONS	
1.2.1. TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	
1.2.1. JUSTICE ACADEMY OF TÜRKİYE	
1.2.2. TÜRKİYE İNSAN HAKLARI ve EŞİTLİK KURUMU	
1.2.2. HUMAN RIGHTS AND EQUALITY INSTITUTION OF TÜRKİYE	

1.2.3. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

1.2.3. PERSONAL DATA PROTECTION AUTHORITY

1.2.4. ADLİ TIP KURUMU

1.2.4. FORENSIC MEDICINE INSTITUTION

1.2.5. CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU

1.2.5. PENITENTIARY INSTITUTIONS AND DETENTION HOUSES WORKSHOPS INSTITUTION

2. HÂKİMLER ve SAVCILAR KURULU

2. COUNCIL OF JUDGES AND PROSECUTORS

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / CHAPTER THREE.....34

AVUKATLA TEMSİL VE ADLİ YARDIM / LEGAL REPRESENTATION AND LEGAL AID

1. AVUKATLIK MESLEĞİ

1. LEGAL PRACTICE

2. BAROLAR VE TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

2. BAR ASSOCIATIONS AND UNION OF TURKISH BAR ASSOCIATION

3. ADLİ YARDIM

3. LEGAL AID

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM / CHAPTER FOUR.....40

ADALET SİSTEMİNE İLİŞKİN BAZI ALANLAR / SOME AREAS REGARDING THE JUSTICE SYSTEM

1. CEZA İNFAZ SİSTEMİ

1. CRIMINAL EXECUTION SYSTEM

2. İCRA VE İFLAS SİSTEMİ

2. ENFORCEMENT AND BANKRUPTCY SYSTEM

3. BİLİRKİŞİLİK SİSTEMİ

3. EXPERT SYSTEM

4. ADLİ YARDIMLAŞMA

4. LEGAL ASSISTANCE

5. YARGIDA BİLİŞİM

5. INFORMATION TECHNOLOGIES IN JUDICIARY

6. HUKUK EĞİTİMİ VE HUKUK MESLEKLERİNE GİRİŞ SİSTEMİ

6. LAW EDUCATION AND LEGAL PROFESSIONS ENTRANCE SYSTEM

7. NOTERLİK SİSTEMİ

7. NOTARY PUBLIC SYSTEM

8. ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ

8. ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION METHODS

GİRİŞ

Kıta Avrupası hukuk sistemi içerisinde yer alan Türk adalet sistemi; bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerini benimseyen, görev ve yetki alanları özel kanunlarla düzenlenmiş, yapısal ve kurumsal olarak ayrılmış, birçok mahkeme, kurum ve müesseseden oluşmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 9. maddesine göre yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemeler tarafından yerine getirilmektedir ve Türkiye'de yargı, kuvvetler ayrılığı temelinde yasama ve yürütme ile birlikte üç erkten biridir.

Türk yargı sistemi; adli yargı (Cumhuriyet savcılığı, ilk derece mahkemeleri, bölge adliye mahkemeleri ve Yargıtay), idari yargı (ilk derece mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay), anayasa yargısı (Anayasa Mahkemesi) ve uyuşmazlık yargısı (Uyuşmazlık Mahkemesi) şeklinde farklı kollara ayrılmaktadır. Bunların yanında seçim yargısı (Yüksek Seçim Kurulu) ve hesap yargısı (Sayıştay) da yargı sistemi içerisinde yer almaktadır.

Adalet sistemine yönelik temel politikaların belirlenmesi ve geliştirilmesi, adalet hizmetlerinin ulaşılabilir, etkin ve verimli bir şekilde sunulması gibi görevler ise Adalet Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının mesleğe kabul, atama, terfi ve disiplin işlemleri anayasal ve bağımsız bir kurul olan Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından yerine getirilir.

Yargı sisteminin önemli bir unsuru olan avukatlar, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan barolar bünyesinde mesleki faaliyet yürütürler. Türkiye Barolar Birliği ise tüm baroların katılımıyla oluşan bir üst kuruluştur.

ÇALIŞMA HAKKINDA

Kitapçığın ilk bölümleri adalet sisteminin bütününe ilişkin kurumsal yapıları "Yargı Mercileri" ve "İdari Yapılanma" başlıkları altında bir araya getirmiştir. İlerleyen bölümlerde "Avukatla Temsil ve Adli Yardım" konusuna ayrıca değinilmiştir. Çalışmanın son bölümünde ise sistemin dinamiklerini oluşturan farklı uygulama alanlarının bir kısmına yer verilmiştir.

Türk adalet sistemini genel hatlarıyla tanıtmayı amaçlayan bu çalışma, Türkiye Adalet Akademisi ve Bakanlık birimlerinin katkılarıyla Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.

Turkish justice system, which is a part of the Continental Law System, consists of many courts, institutions and organizations which are based on independence and impartiality principles, are differentiated in terms of structure and organization, and their duties and jurisdictions are regulated by special laws. According to Article 9 of the Constitution of the Republic of Türkiye, the jurisdiction is exercised by independent courts on behalf of the Turkish Nation and the judiciary is one of the three powers besides the legislative and executive powers based on the separation of powers.

The Turkish judicial system is divided into ordinary (Public Prosecution, first instance courts, regional courts of appeal and Court of Cassation), administrative jurisdiction (first instance courts, regional administrative courts and the Council of State), constitutional jurisdiction (Constitutional Court) and dispute jurisdiction (Jurisdictional Dispute Court). In addition to these, the election judiciary (Supreme Election Council) and the account judiciary (Court of Accounts) are also included in the judiciary system.

The Ministry of Justice has duties such as determining and developing basic policies for the justice system and providing justice services in an accessible, effective and efficient manner.

The admission, appointment, promotion and disciplinary procedures of judges and public prosecutors are carried out by the Council of Judges and Prosecutors, which is a constitutional and independent body.

Lawyers, who are an important element of the judicial system, carry out professional activities within body of the bar associations, which are professional public organizations. The Union of Turkish Bar Associations, on the other hand, is a parent organization formed with the participation of all bar associations.

ABOUT THIS STUDY

The first chapters of the booklet bring together the institutional structures of the entire justice system under the headings of "Judicial Authorities" and "Administrative Structures". In the following sections, the subject of "Legal Representation and Legal Aid" is also mentioned. In the last part of the study, some of the different practices that make up the dynamics of the system are given.

This study, which aims to introduce the Turkish justice system in general terms, is prepared by the Ministry of Justice Department of Strategy Development with the contribution of the Turkish Justice Academy and the departments of the Ministry of Justice.

BİRİNCİ BÖLÜM

CHAPTER ONE

YARGI MERCİLERİ

JUDICIAL AUTHORITIES

1. ADLİ VE İDARİ YARGI

1. ORDINARY AND ADMINISTRATIVE JURISDICTION

1.1. ADLİ YARGI

1.1. ORDINARY JURISDICTION

1.1.1. CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARI

1.1.1. CHIEF PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICES

1.1.2. İLK DERECE MAHKEMELERİ

1.1.2. FIRST INSTANCE COURTS

1.1.3. BÖLGE ADLİYE MAHKEMELERİ

1.1.3. REGIONAL COURTS OF APPEAL

1.1.4. YARGITAY

1.1.4. COURT OF CASSATION

1.2. İDARİ YARGI

1.2. ADMINISTRATIVE JURISDICTION

1.2.1. İLK DERECE MAHKEMELERİ

1.2.1. FIRST INSTANCE COURTS

1.2.2. BÖLGE İDARE MAHKEMELERİ

1.2.2. REGIONAL ADMINISTRATIVE COURTS

1.2.3. DANIŞTAY

1.2.3. COUNCIL OF STATE

2. ANAYASA YARGISI (ANAYASA MAHKEMESİ)

2. CONSTITUTIONAL JURISDICTION (CONSTITUTIONAL COURT)

3. UYUŞMAZLIK YARGISI (UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ)

3. DISPUTE JURISDICTION (COURT OF JURISDICTIONAL DISPUTE)

4. HESAP YARGISI (SAYIŞTAY)

4. ACCOUNT JURISDICTION (COURT OF ACCOUNTS)

5. SEÇİM YARGISI (YÜKSEK SEÇİM KURULU)

5. ELECTION JURISDICTION (SUPREME ELECTION COUNCIL)

1. ADLİ VE İDARİ YARGI

Türk adalet sisteminde, uyuşmazlıkları çözmekle görevli genel yargı kolu olan adli yargı dışında, idarelerin kamusal alandaki faaliyetlerinden doğan uyuşmazlıkları çözmekle görevli idari yargı kolu da bulunmaktadır. Yargı ayrılığı olarak adlandırılan bu sistemde adli ve idari yargı olmak üzere iki farklı yargı kolu bulunmaktadır.

Her iki yargı kolunda da kanun yolları istinaf ve temyiz olarak iki derecelidir.

1.1. ADLİ YARGI

Ceza davalarının ve hukuki uyuşmazlıkların çözümlendiği adli yargı, Anayasanın veya kanunların başka bir yargı koluna bırakmadığı uyuşmazlıkları çözmekle görevli genel yargı koludur. Adli yargı kendi içinde hukuk ve ceza yargısı olmak üzere ikiye ayrılmış olup ceza yargısında, kamu adına iddia makamı olarak görev yapan Cumhuriyet savcıları da yer almaktadır.

1.1.1. Cumhuriyet Başsavcılıkları

Mahkemelerin bulunduğu her il merkezi ve ilçede o il veya ilçenin adıyla anılan bir Cumhuriyet Başsavcılığı bulunur. Cumhuriyet Başsavcılıklarında yeteri kadar Cumhuriyet savcısı görev yapar. Kolluk kuvvetleri Cumhuriyet Başsavcılığına bağlı olarak soruşturma işlemlerini yürütür. Resen ya da şikâyet üzerine ceza soruşturmalarının yapılması, kamu davalarında yargılama faaliyetlerine katılarak gerektiğinde kanun yollarına başvurulması, kesinleşen mahkeme kararlarının infazı ile ilgili işlemlerin yürütülmesi ve kanunlarla verilen diğer görevlerin ifa edilmesi Cumhuriyet başsavcılıklarının görevleri arasındadır. Cumhuriyet savcıları hâkimlik teminatına sahiptirler.

1.1.2. İlk Derece Mahkemeleri

Adli yargıda ilk derece mahkemeleri, ceza mahkemeleri ve hukuk mahkemeleri olarak ikiye ayrılmaktadır. İlk derece yargılamasında bazı uyuşmazlıklar ihtisas mahkemeleri veya ihtisaslaşmış mahkeme dairelerince çözümlenir.

CEZA HÂKİMLİKLERİ ve CEZA MAHKEMELERİ

Sulh Ceza Hâkimlikleri

Sulh ceza hâkimliklerinin, yürütülen soruşturmalarda arama, elkoyma, yakalama, tutuklama kararı verme gibi koruma tedbirleri yönünden hâkim tarafından verilmesi gerekli kararları almak, Kabahatler Kanunu uyarınca uygulanan idari para cezalarına yapılan itirazları incelemek gibi görevleri bulunmaktadır. Sulh ceza hâkimlikleri tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

1. ORDINARY AND ADMINISTRATIVE JURISDICTION

In the Turkish justice system, apart from the judicial branch, which is the general branch responsible for resolving disputes, there is also an administrative judicial branch responsible for resolving disputes arising from the acts and proceedings of administrations in the field of public sphere. In accordance with this system, which is called the judicial separation system, there are two different judicial branches, namely the ordinary and administrative jurisdiction.

In both jurisdictions, legal remedies are two-staged as appeal to the regional court of appeal and appeal to the court of cassation.

1.1. ORDINARY JURISDICTION

The ordinary jurisdiction, where criminal and civil disputes are resolved, is the general judicial branch responsible for resolving disputes that the Constitution or laws do not leave to another judicial branch. The ordinary justice is divided into two as civil and criminal jurisdictions, and there are public prosecutors who act as prosecution authority on behalf of the public in the criminal justice system.

1.1.1. Chief Public Prosecutor's Offices

A Chief Public Prosecutor's Offices, named after that province or district is available in every province centre and district where the courts are located. A sufficient number of public prosecutors work in the Chief Public Prosecutor's Offices. Law enforcement officers carry out investigations linked to the Chief Public Prosecutor's Offices. Conducting criminal investigations ex officio or upon complaint, taking legal action when necessary by participating in judicial activities in public cases, executing the procedures related to the enforcement of finalized court decisions and performing other duties assigned by law are among the duties of the Chief Public Prosecutor's Offices. Public prosecutors enjoy the tenure of judges.

1.1.2. First Instance Courts

First instance courts in the ordinary jurisdiction are divided into two as criminal courts and civil courts. Some disputes of the first instance judiciary are resolved by specialized courts or the chambers of the specialized court.

CRIMINAL JUDGESHIP AND CRIMINAL COURTS

Criminal Judgeship of Peace

Criminal judgeships of peace has duties such as taking the necessary decisions to be taken by the judge in terms of protection measures such as detention, search, seizure, arrest in the investigations carried out and reviewing objections to the administrative fines applied in accordance with the Misdemeanour Law. Criminal judgeships of peace serve with a single judge.

Asliye Ceza Mahkemeleri

Sulh ceza hâkimlikleri, ağır ceza mahkemeleri ve diğer özel görevli ceza mahkemelerinin görevleri dışında kalan dava ve işler ile on yıl veya daha az hapis cezası gerektiren yargılama faaliyetleri, asliye ceza mahkemelerinin görevleri arasındadır. Tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir. Bu mahkemelerde Cumhuriyet savcılarını iddia makamını olarak görev almaktadır.

Ağır Ceza Mahkemeleri

Ağır ceza mahkemeleri, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan yağma, irtikâp, resmî belgede sahtecilik, nitelikli dolandırıcılık, hileli iflas suçları, devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, millî savunmaya, devlet sırlarına karşı suçlar, casusluk suçları, Terörle Mücadele Kanunu'nun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar ile ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve on yıldan fazla hapis cezalarını gerektiren suçlarla ilgili dava ve işlere bakmakla görevlidir. Ağır ceza mahkemesi, bir başkan ve iki üye ile toplanarak karar verir. Bu mahkemelerde Cumhuriyet savcılarını iddia makamını olarak görev almaktadır.

Çocuk Ağır Ceza Mahkemeleri

Çocuk ağır ceza mahkemeleri, suça sürüklenen çocuklar tarafından işlenen ve ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlarla ilgili davalara bakmakla ve Çocuk Koruma Kanunu'nda ve diğer kanunlarda yer alan koruyucu tedbirleri almakla görevlidir. Çocuk ağır ceza mahkemesi, bir başkan ve iki üye ile toplanarak karar verir. Bu mahkemelerde Cumhuriyet savcılarını iddia makamını olarak görev almaktadır.

Çocuk Mahkemeleri

Çocuk mahkemeleri, suça sürüklenen çocuklar hakkında asliye ceza mahkemesi ile sulh ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlara ilişkin davalara bakmakla ve Çocuk Koruma Kanunu'nda ve diğer kanunlarda yer alan koruyucu tedbirleri almakla görevlidir. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

İcra Ceza Mahkemeleri

İcra ceza mahkemeleri, İcra İflas Kanunu'nda düzenlenen; gerçeğe aykırı beyanda bulunma, borçlunun ödeme şartını ihlali, nafakaya ilişkin kararlara uymama gibi suçlara bakmakla görevlidir. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Fikrî ve Sınai Haklar Ceza Mahkemeleri

Fikrî ve sınai haklar ceza mahkemeleri, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda düzenlenen; fikir ve sanat eserleriyle ilgili manevi, mali veya bunlarla bağlantılı hakları ihlal etme suçu, bandrol yükümlülüğüne aykırı hareket etme suçları ve Sınai Mülkiyet Kanunu'nda düzenlenen marka hakkına tecavüz suçları ile ilgili dava ve işlere bakmakla görevlidir. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Criminal Courts of First Instance

Cases and works that fall outside the duties of criminal judgeships of peace, assize courts and other competent special criminal courts and criminal proceedings requiring imprisonment of ten years or less are among the duties of the criminal courts of first instance. Criminal Courts of First Instance serve with a single judge. Public prosecutors also attend the hearings in this court as the prosecution authority.

Assize Courts

Assize Courts hear the cases of the crimes of looting, extortion, forgery of official documents, aggravated fraud, fraudulent bankruptcy, crimes against the security of the state, the constitutional order and the functioning of this order, national defence, state secrets, espionage crimes laid down in the Turkish Penal Code, and the crimes that fall within the scope of the Anti-Terrorism Law and crimes that require aggravated life imprisonment, life imprisonment and more than ten years of imprisonment. The assize court decides with a presiding judge and two member judges. Public prosecutors are also present at the hearings in this court as the prosecution authority.

Juvenile Assize Courts

Juvenile assize courts are responsible for hearing cases of crimes committed by the juvenile led into crime and which are under the jurisdiction of the assize courts, as well as taking protective measures laid down in the Child Protection Law and other laws. Juvenile assize court decides with a presiding judge and two member judges. Public prosecutors are also present at the hearings in this court as the prosecution authority.

Juvenile Courts

Juvenile courts hear cases of crimes which are charged against the juveniles led into crime and which are under the jurisdiction of criminal courts of first instance. Juvenile courts are also responsible for taking protective measures laid down in Child Protection Law and other laws. These courts serve with one judge.

Criminal Enforcement Courts

Criminal Enforcement Courts are in charge of dealing with crimes such as making false statements, violation of the debtor's payment terms, non-compliance with the decisions regarding maintenance as regulated in the Enforcement and Bankruptcy Law. These courts serve with a single judge.

Criminal Courts of Intellectual and Industrial Property Rights

The cases of violation of moral or economic or relevant rights regarding intellectual properties and violating the banderol obligation which are regulated by the Law on Intellectual Property Rights, and the cases of trademark infringement and relevant cases which are regulated by the Law on Industrial Property Rights are heard in these courts. These courts serve with a single judge.

İnfaz Hâkimlikleri

İnfaz hâkimliklerinin hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetler hakkında karar vermek gibi görevleri bulunmaktadır. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

HUKUK MAHKEMELERİ

Sulh Hukuk Mahkemeleri

Sulh hukuk mahkemeleri, dava konusunun değer veya tutarına bakılmaksızın; kira sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklar (icra takibi hariç), taşınır ve taşınmaz mal veya hakkın paylaşılmasına ve ortaklığın giderilmesine ilişkin davalar ile mirasçılık belgesi verilmesi gibi çekişmesiz yargı işlerini yerine getirmekle görevli genel mahkemelerdir. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Asliye Hukuk Mahkemeleri

Asliye hukuk mahkemeleri, özel hukuk uyuşmazlıklarından doğan ve özellikle malvarlığı haklarına ilişkin davalar ile şahıs varlığına ilişkin davalara bakmakla görevli genel mahkemelerdir. Kanunlarda başka bir mahkemenin görevlendirilmediği bütün dava ve işler asliye hukuk mahkemesinde görülür. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Asliye Ticaret Mahkemeleri

Asliye ticaret mahkemeleri, ticari davalara ve ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevli ihtisas mahkemeleridir. Bazı ticari uyuşmazlıklarda dava açılmadan önce arabulucuya başvurulması zorunludur. Asliye ticaret mahkemelerinde uyuşmazlıklar bir başkan ve iki üyeden oluşan heyetle karara bağlanmakla beraber, bazı uyuşmazlıklar miktar ve değer esas alınarak tek hâkimle sonuçlandırılır.

İcra Hukuk Mahkemeleri

İcra hukuk mahkemeleri, İcra ve İflas Kanunu uyarınca icra ve iflas dairelerince yapılan işlem ve kararlara yönelik şikâyet ve itirazları incelemekle görevli ihtisas mahkemeleridir. İcra ve iflas dairelerinin gözetim ve denetimi de bu mahkemelerce yürütülür. Tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Kadastro Mahkemeleri

Kadastro mahkemeleri, Kadastro Kanunu uyarınca taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, sınır ve ölçü uyuşmazlıklarına, kadastro ve tapu sicilini ilgilendiren benzeri davalara bakmakla görevli ihtisas mahkemeleridir. Bu mahkemeler, tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Execution Judgeship

Execution Judgeships are assigned with duties such as making decisions about the proceedings against the convicts and detainees or complaints about the activities related to these proceedings. These courts serve with a single judge.

CIVIL COURTS

Civil Courts of Peace

Civil courts of peace are the general courts which are assigned with hearing non-contentious cases on, regardless of the value or amount of the subject of the lawsuit, the disputes arising from the tenancy contract (except for debt enforcement proceedings), lawsuits regarding the division of movable and immovable property or right and elimination of joint ownership, and the issuance of certificate of inheritance. These courts serve with a single judge.

Civil Courts of First Instance

Civil Courts of First Instance are the general courts in charge of dealing with cases arising from private law disputes, especially those relating to property rights and cases relating to immaterial rights. All cases and proceedings that do not fall under the jurisdiction of another court under laws are heard in the civil court of first instance. These courts serve with a single judge.

Commercial Courts of First Instance

Commercial courts of first instance are specialized courts in charge of dealing with commercial cases and non-contentious commercial matters. In some commercial disputes, it is obligatory to apply to a mediator before filing a lawsuit. In commercial courts of first instance, disputes are generally decided by a committee consisting of a presiding judge and two member judges, but some disputes depending on the value of the cases are concluded by a single judge.

Civil Enforcement Courts

Civil enforcement courts are specialized courts in charge of examining complaints and objections against proceedings and decisions made by enforcement and bankruptcy offices in accordance with the Enforcement and Bankruptcy Law. The supervision and control of the enforcement and bankruptcy offices are also carried out by these courts. They serve with a single judge.

Cadastral Courts

Cadastral courts are specialized courts which are, in accordance with the Cadastre Law, in charge of dealing with immovable property and limited real rights, border and measurement disputes, and similar cases concerning the cadastre and land registry. They serve with a single judge.

İş Mahkemeleri

İş mahkemeleri, İş Kanunu uyarınca işçiler ile işverenler arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü uyuşmazlığa (alacak, tazminat, tespit gibi) bakmakla görevli ihtisas mahkemeleridir. İş uyuşmazlıklarında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulması zorunluluğu bulunmaktadır. Yine sosyal güvenlik hukukundan ve sendikal faaliyetlerden doğan uyuşmazlıklar da bu mahkemelerce çözümlenir. Tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Tüketici Mahkemeleri

Tüketici mahkemeleri, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a göre tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek uyuşmazlıklara ilişkin davalara bakmakla görevli ihtisas mahkemeleridir. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir. Tüketici işlemlerinden kaynaklı uyuşmazlıklar için her yıl belirlenen bedelin altında kalan anlaşmazlıklar hakkında tüketici hakları hakem heyetine başvuru zorunluluğu bulunmaktadır. Hakem heyetleri, il ve ilçe bazında görev yapmaktadır. Ayrıca tüketici mahkemelerinde görülen uyuşmazlıklarda dava açılmadan önce arabulucuya başvurulması zorunludur. Tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Fikrî ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemeleri

Fikrî ve sınai haklar hukuk mahkemeleri, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile Sınai Mülkiyet Kanunu'nda düzenlenen haklar ve hususlardan kaynaklı özel hukuk davalarına bakmakla görevli ihtisas mahkemeleridir. Bu mahkemeler, tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

Aile Mahkemeleri

Aile mahkemeleri, Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun uyarınca; nişanlılık, evlenme, boşanma, eşler arasındaki mal rejimi, tanıma ve babalık hükmü, soybağı, evlat edinme, velayet, vesayet, çocuk malları, nafaka yükümlülüğü gibi davalara bakmakla görevli mahkemelerdir. Tek hâkimli olarak faaliyet göstermektedir.

1.1.3. Bölge Adliye Mahkemeleri

Bölge adliye mahkemeleri, adli yargı ilk derece mahkemelerince verilen ve kesin olmayan hüküm ve kararlara karşı istinaf başvurularını inceleyip karara bağlamakla görevlidir. Bölge adliye mahkemeleri 15 ayrı bölgede faaliyet göstermektedir. Hukuk ve ceza daireleri halinde çalışmakta olup, bir başkan ve iki üyenin katılımıyla oy çokluğu ile karar almaktadır. Bölge adliye mahkemesi başkanı ve daire başkanları birinci sınıf olmuş, daire üyeleri ise birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları arasından, Hâkimler ve Savcılar Kurulunca atanmaktadır.

Labour Courts

Labour Courts are specialized courts which are, in accordance with the Labour Law, in charge of dealing with all kinds of disputes (such as claims, compensation, determination) between employees and employers arising from the contract or the law due to the employment relationship. In labour disputes, it is obligatory to apply to a mediator before filing a lawsuit. Disputes arising from social security law and union activities are also resolved by these courts. They serve with a single judge.

Consumer Courts

Consumer Courts are specialized courts which are, according to the Consumer Protection Law, in charge of dealing with cases related to consumer transactions and disputes that may arise from consumer-oriented practices. These courts serve with a single judge. For disputes arising from the consumer relationship, there is an obligation to apply to the consumer rights arbitration committee for disputes that fall below the financial value determined every year. Arbitration committees serve on a provincial and district basis. In addition, it is obligatory to apply to a mediator before filing a lawsuit for disputes before the consumer courts. They serve with a single judge.

Civil Courts of Intellectual and Industrial Property Rights

Civil courts of intellectual and industrial property rights are specialized courts in charge of dealing with private law cases arising from the rights and issues regulated in the Law on Intellectual and Artistic Works and the Law on Industrial Property. These courts serve with a single judge.

Family Courts

In accordance with the Law on the Establishment, Duties and Powers of Family Courts, family courts are in charge of dealing with cases such as engagement, marriage, divorce, property regime between spouses, paternity, adoption, custody, guardianship, child property, maintenance obligations. They serve with a single judge.

1.1.3. Regional Courts of Appeal

Regional Courts of Appeal are responsible for reviewing and deciding on the applications to be made through appeal remedy against judgments and decisions which are rendered by the courts of first instance and are not finalized. Regional courts of appeal operate in 15 different regions. They work as civil and criminal chambers and take decisions by majority vote with the participation of a presiding judge and two member judges. The head of the regional court of appeal and the heads of the chambers are assigned by the Council of Judges and Prosecutors among judges and prosecutors who are designated as the first category, while the chamber members are assigned by the Council of Judges and Prosecutors among ordinary jurisdiction judges and prosecutors who have been qualified to be first category.

Her bölge adliye mahkemesinde bir Cumhuriyet başsavcılığı bulunur. Bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı, Cumhuriyet başsavcısı ve yeteri kadar Cumhuriyet savcısından oluşur. Ceza dairelerinin kararlarına karşı gerektiğinde kanun yollarına başvurmak, dairelerin benzer olaylarda kesin olarak verdikleri kararlar arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi için ceza daireleri başkanlar kuruluna veya hukuk daireleri başkanlar kuruluna başvurmak gibi görevleri yürütmektedir.

1.1.4. Yargıtay

Anayasada yüksek mahkeme olarak yer alan Yargıtay, adliye mahkemeleri tarafından verilen ve kanunların başka bir adli yargı merciiine bırakmadığı karar ve hükümleri temyiz mercii olarak inceleyip karara bağlamakla görevlidir. Ayrıca özel kanunlarda belirtilen kişiler aleyhindeki görevden doğan tazminat davalarına ve bunların kişisel suçlarına ait ceza davalarına ilk ve son derece mahkemesi olarak bakmaktadır. Hukuk ve ceza dairelerinden oluşan Yargıtayda daireler heyet hâlinde çalışmakta olup kararlar, bir başkan ve dört üyenin katılımıyla oy çokluğu ile alınmaktadır. Yargıtay bünyesinde yeteri kadar tetkik hakimi görev yapmakta olup dosyalar heyete tetkik hâkimleri tarafından sunulmaktadır. Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrıldıktan sonra en az üç yıl süre ile başarılı görev yapmış ve birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından, Hâkimler ve Savcılar Kurulunca seçilir. Yargıtay üyeleri on iki yıl için seçilir. Bir kimse iki defa Yargıtay üyesi seçilemez.

Yargıtay bünyesinde yer alan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı; ceza yargılaması yapan ilk derece ve bölge adliye mahkemesi kararlarına karşı yapılan temyiz başvurularına ilişkin 'tebliğname' hazırlamak, Yargıtay Ceza Dairelerinin temyiz incelemesi sonrasında verdikleri kararlara karşı resen veya istem üzerine tespit edilen hukuka aykırılıklar veya daireler arasındaki içtihat farklılıklarının giderilmesi için 'itiraz' kanun yoluna başvurmak, mahkemelerce verilip, istinaf ya da temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen hükümlerdeki hukuka aykırılıkların giderilmesini sağlamak amacıyla Adalet Bakanlığının talebi üzerine veya resen kanun yararına bozma yoluna başvurmak gibi görevleri yürütmektedir. Ayrıca üst düzey memurların soruşturulması, siyasi partilerin tüzük ve programlarının Anayasa ve kanun hükümlerine uygunluğunun ve siyasi partilerin faaliyetlerinin denetlenmesi, siyasi partiler ve üyeleri hakkında inceleme ve soruşturma yapılması, siyasi partilerin kapatılması için dava açılması gibi görevleri de bulunmaktadır. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı bünyesinde yeteri kadar Yargıtay savcısı görev yapmaktadır.

Each regional court of appeal has a chief public prosecutor's office. The regional court of appeal consists of the chief public prosecutor's office, the chief public prosecutor and a sufficient number of public prosecutors. Chief public prosecutor's office carries out duties such as seeking legal remedies when necessary against the decisions of the criminal chambers, and resorting to the board of presidents of the criminal chambers or the board of presidents of the civil chambers in order to resolve the inconsistency between the final decisions of the chambers for similar cases.

1.1.4. Court of Cassation

The Court of Cassation, which is defined as a high court in the Constitution, is responsible for reviewing and deciding on the decisions and judgements which are ruled by the courts of justice and which the laws do not leave to another judicial authority. In addition, the Court of Cassation deals with compensation cases arising from duty against persons specified in special laws and criminal cases related to their personal crimes as a first and last instance court. In the Court of Cassation, which consists of civil and criminal chambers, the chambers work in committees and decisions are taken by majority vote with the participation of a presiding judge and four member judges. Sufficient number rapporteur judges work in the Court of Cassation, and the cases are presented to the committee by these rapporteur judges. The members of the Court of Cassation are elected by the Council of Judges and Prosecutors from among the judges in the field of ordinary jurisdiction and public prosecutors who have served successfully for at least three years after being designated as first category judge and who have not lost the qualifications necessary for being designated as first category judge and those who are considered as members of this profession. Members of the Court of Cassation are elected for twelve years. A person cannot be elected as a member of the Court of Cassation twice.

The Chief Public Prosecutor's Office of the Court of Cassation which operates under body of the Court of Cassation carries out duties such as preparing a 'letter of notification' regarding the appeal applications submitted against the decisions of the first instance and the regional courts of appeal that carry out criminal proceedings, resorting to the 'objection' legal remedy in order to eliminate incompatibility with law determined ex officio or upon request against the decisions rendered by the Criminal Chambers of the Court of Cassation after the appeal examination, or to eliminate the jurisprudence differences between the chambers, and resorting to reversal procedure upon the request of the Ministry of Justice or ex officio in order to ensure that the illegalities in the decisions that are rendered by the courts and become final without an appeal or appellate examination are eliminated. The Office has also duties such as conducting investigations with regards to senior civil servants, monitoring the compliance of the regulations and programs of political parties with the provisions of the Constitution and laws as well as monitoring the activities of political parties, conducting inquiries and investigations about political parties and their members, and filing lawsuits for the closure of political parties. Sufficient number of public prosecutors work within the Chief Public Prosecutor's Office of the Court of Cassation.

1.2. İDARİ YARGI

İdari işlem ve eylemlerin hukuka uygunluk denetiminin yapıldığı yargı koludur. Yargılamalarda yazılı yargılama usulü geçerli olup incelemeler evrak üzerinden yapılmaktadır. İdari yargı ilk derece mahkemeleri idare ve vergi mahkemelerinden oluşmaktadır.

1.2.1. İlk Derece Mahkemeleri

İdare Mahkemeleri

İdare mahkemeleri, idari işlemlerin iptali ile idari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini için açılan tam yargı davalarını karara bağlamakla görevli mahkemelerdir. İdare mahkemeleri kural olarak bir başkan ve iki üyeden oluşan heyetler hâlinde çalışmaktadır. Ancak, belirli bir tutarın altında kalan parasal uyuşmazlıklarda, tek hâkimle de karar verebilmektedir.

Vergi Mahkemeleri

Vergi mahkemeleri, vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlere ilişkin davalar ile bu konularda Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları karara bağlamakla görevlidir. Vergi mahkemeleri kural olarak bir başkan ve iki üyeden oluşan heyetler hâlinde çalışmaktadır. Ancak, belirli bir tutarın altında kalan parasal uyuşmazlıklarda, tek hâkimle de karar verebilmektedir.

1.2.2. Bölge İdare Mahkemeleri

Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararlara karşı yapılan itiraz ve istinaf başvurularını inceleyip karara bağlamak yanında yargı çevresindeki idare ve vergi mahkemeleri arasında çıkan görev ve yetki uyuşmazlıklarını karara bağlamakla da görevlidir. Bölge İdare Mahkemeleri 9 ayrı bölgede faaliyet göstermektedir. Bölge idare mahkemeleri bir başkan ve iki üyeden oluşan heyetler hâlinde çalışmaktadır. Bölge idare mahkemesi başkanı ve daire başkanları birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş; daire üyeleri ise en az birinci sınıfa ayrılmış olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcılar arasında Hâkimler ve Savcılar Kurulunca atanmaktadır.

1.2.3. Danıştay

Anayasada yüksek mahkeme olarak yer alan Danıştay, belirli idari davalara ilk derece mahkemesi olarak bakmakta, diğer idari davalar açısından ise temyiz incelemesi görevini yerine getirmektedir. Danıştay, aynı zamanda bazı konulara özgü olmak üzere bir danışma ve inceleme merciidir. Danıştay, daireler hâlinde ve heyet olarak çalışmakta olup, her heyet bir başkan ve dört üyeden oluşmaktadır. Danıştay üyelerinin bir kısmı birinci

1.2. ADMINISTRATIVE JURISDICTION

Administrative jurisdiction is the judicial branch where the compliance with laws of administrative acts and proceedings are reviewed. Written trial procedure is valid in the proceedings and the examinations are conducted on the basis of documents. Administrative first instance courts consist of first instance administrative and tax courts.

1.2.1. First Instance Courts

Administrative Courts

Administrative courts are in charge of adjudicating annulment suit of administrative actions and full remedy actions brought for the compensation for damages arising from administrative acts and proceedings. Administrative courts in principle work in committees consisting of a presiding judge and two member judges. However, in monetary disputes below a certain amount, they can also decide with a single judge.

Tax Courts

Tax Courts are in charge of adjudicating the cases related to taxes, duties and fees and similar financial obligations and the implementation of the Law on the Procedure for the Collection of Public Receivables in these matters. Tax courts in principle work in committees consisting of a presiding judge and two member judges. However, in monetary disputes below a certain amount, it can also decide with a single judge.

1.2.2. Regional Administrative Courts

In addition to examining and adjudicating the appeals and objections against the decisions made by the administrative and tax courts, regional administrative courts are also responsible for finalizing the jurisdictional conflicts that arise between the administrative and tax courts. Regional administrative courts operate in 9 different regions. They work in committees consisting of a presiding judge and two member judges. The presiding judge of the regional administrative court and the heads of chambers are assigned by the Council of Judges and Prosecutors among the judges and prosecutors of the administrative judiciary who are designated as the first category and have not lost the qualifications required to be designated as a first category, and the members of the chambers are assigned by the Council of Judges and Prosecutors among the judges and prosecutors of the administrative judiciary who have been qualified at least as first category and have not lost the qualifications required to be assigned as a first category.

1.2.3. Council of State

The Council of State, which is included as a high court in the Constitution, deals with certain administrative cases as a first instance court, and fulfils the duty of appellate review in terms of other administrative cases. The Council of State is also an advisory and review body, specific to some issues. The Council of State works in departments and as a committee, and each committee consists of a presiding judge

sınıfa ayrıldıktan sonra en az üç yıl bu görevlerde başarı ile çalışmış olan ve birinci sınıfa ayrılma niteliğini kaybetmemiş idari yargı hâkim ve savcılar arasında Hâkimler ve Savcılar Kurulunca, bir kısmı da üst düzey kamu görevlileri arasında Cumhurbaşkanınca atanır. Danıştay üyeleri on iki yıl için seçilir. Bir kimse iki defa Danıştay üyesi seçilemez.

Ayrıca, Danıştay bünyesinde Başsavcılık birimi bulunmakta olup, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda görülen dava dosyalarında, esas hakkındaki düşüncelerini bildirmekle görevlidir. Danıştay Başsavcılığı bünyesinde yeteri kadar Danıştay savcısı görev yapmaktadır.

2. ANAYASA YARGISI (ANAYASA MAHKEMESİ)

Anayasa Mahkemesi; kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakım-larından uygunluğunu denetler. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler.

Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer verilen herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddiasıyla yapılan bireysel başvurular da Anayasa Mahkemesince incelenerek karara bağlanır.

Ayrıca yüce divan yargılamaları ile siyasi partilerin mali denetimi ve kapatma davaları da Anayasa Mahkemesinde görülür. Türkiye Büyük Millet Meclisince yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düştüğüne karar verilmesi durumunda bu kararlara karşı iptal istemi ile yapılan başvuruları da kesin olarak karara bağlar.

Anayasa Mahkemesi, on beş üyeden oluşmakta olup, üyelerinin üçü Türkiye Büyük Millet Meclisince Sayıştay Başkan ve üyeleri ile serbest avukatlar arasından, geri kalan 12 üye ise Cumhurbaşkanı tarafından, Yargıtay ve Danıştay Başkan ve üyeleri, hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri, üst kademe yöneticiler, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçilir.

and four member judges. Some of the members of the Council of State are appointed by the Council of Judges and Prosecutors among the judges and prosecutors of the administrative judiciary who have successfully worked in these positions for at least three years after being qualified as first category and have not lost their qualification to be designated as first category, and some are appointed by the President of the Republic of Türkiye from among senior public officials. Members of the Council of State are elected for twelve years. A person cannot be elected as a member of the Council of State twice.

In addition, there is the Chief Public Prosecutor's Office within the body of the Council of State, and it is responsible for expressing legal opinions on the merits in the case files heard before the Council of States as a first instance court . Sufficient number of Council of State prosecutors work within the Chief Public Prosecutor's Office of the Council of State.

2. CONSTITUTIONAL JURISDICTION (CONSTITUTIONAL COURT)

Constitutional Court reviews of the constitutionality of laws, Presidential decrees and the Rules of Procedure of the Grand National Assembly of Türkiye with respect to form and substance. It examines and reviews the constitutional amendments only in terms of their forms.

Individual applications made with the allegation that any of the fundamental rights and freedoms secured in the Constitution, which are included in the European Convention on Human Rights, are violated by the public force, are also examined and decided by the Constitutional Court.

In addition, the Supreme Court proceedings and the financial audit of political parties and their dissolution cases are also heard before the Constitutional Court. In the event that the Grand National Assembly of Türkiye decides on the lift of the legislative immunity or the loss of the deputyship, it also finalizes the applications made against these decisions with a request for annulment.

The Constitutional Court consists of fifteen members, three of which are appointed by the Turkish Grand National Assembly from among the President and members of the Court of Accounts and self-employed lawyers, and the remaining 12 members are appointed by the President of the Republic of Türkiye from among the President and members of the Court of Cassation and the Council of State, faculty members working in the fields of law, economics and political sciences, senior managers, self-employed lawyers, first category judges and prosecutors, and Constitutional Court rapporteurs who have worked as rapporteurs for at least five years.

3. UYUŞMAZLIK YARGISI (UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ)

Uyuşmazlık mahkemesi, adli ve idari yargı organları arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmekle görevli yüksek mahkemedir. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Anayasa Mahkemesince kendi üyeleri arasından, üyeleri ise Yargıtay ve Danıştay daire başkan ve üyeleri arasından genel kurullarınca seçilir.

4. HESAP YARGISI (SAYIŞTAY)

Sayıştay, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumları ile mahalli idarelerin bütün gelir ve giderleri ile mallarının, hesap ve işlemlerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlenmesi ve hükme bağlanması işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın denetleme konusu alanında yargılama yapma görevi de bulunmaktadır. Sayıştay başkanı ve üyeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir. Sayıştay bünyesinde ayrıca Sayıştay denetçileri ve Sayıştay denetçi yardımcıları görev yapmaktadır.

5. SEÇİM YARGISI (YÜKSEK SEÇİM KURULU)

Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ile ilgili bütün işlemleri yapma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama görevi Yüksek Seçim Kurulu tarafından yerine getirilir. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.

Yüksek Seçim Kurulu yedi asil ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından seçilir.

3. JURISDICTIONAL DISPUTES (COURT OF JURISDICTIONAL DISPUTES)

Court of Jurisdictional Disputes is the high court that is responsible for resolving the conflicts of jurisdiction and judgment between the ordinary jurisdiction courts and administrative courts. The President of the Court of Jurisdictional Disputes is elected by the Constitutional Court from among its members, and its members are elected by the respective General Assemblies among the heads and members of the chambers of the Court of Cassation and the Council of State.

4. ACCOUNT JURISDICTION (COURT OF ACCOUNTS)

Court of Accounts is in charge of auditing and adjudicating, on behalf of the Turkish Grand National Assembly all incomes, expenditures, properties, accounts and transactions of public administrations, social security institutions and local administrations within the scope of the central government budget. The Court of Accounts also has a duty to render judgments in the field of audit. The president and members of the Court of Accounts are elected by the Grand National Assembly of Türkiye. Auditors of the Court of Accounts and assistant auditors also work within the body of the Court of Accounts.

5. ELECTION JURISDICTION (SUPREME ELECTION COUNCIL)

Elections are held under the general management and supervision of the judicial authorities. The Supreme Election Council is responsible for carrying out all the procedures, from the beginning to the end of the elections, related to the orderly administration of the elections, examining the complaints and objections regarding the election issues during and after the elections, and making a final decision. No appeal can be made to any other authority against the decisions of the Supreme Election Council.

Supreme Election Council consists of seven regular and four substitute members. Six of the members are elected by the Court of Cassation and five by the General Assembly of the Council of State from among their own members.

İKİNCİ BÖLÜM

CHAPTER TWO

İDARİ YAPILANMA

ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

1. ADALET BAKANLIĞI

1. MINISTRY OF JUSTICE

1.1. GÖREVLERİ VE TEŞKİLAT YAPISI

1.1. DUTIES AND ORGANIZATIONAL STRUCTURE

1.2. İLGİLİ, İLİŞKİLİ VE BAĞLI KURULUŞLAR

1.2. RELATED AND AFFILIATED ORGANIZATIONS

1.2.1. TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

1.2.1. JUSTICE ACADEMY OF TÜRKİYE

1.2.2. TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

1.2.2. HUMAN RIGHTS AND EQUALITY INSTITUTION OF TÜRKİYE

1.2.3. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

1.2.3. PERSONAL DATA PROTECTION AUTHORITY

1.2.4. ADLİ TIP KURUMU

1.2.4. FORENSIC MEDICINE INSTITUTION

1.2.5. CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU

1.2.5. PENITENTIARY INSTITUTIONS AND DETENTION HOUSES WORKSHOPS INSTITUTION

2. HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU

2. COUNCIL OF JUDGES AND PROSECUTORS

1. ADALET BAKANLIĞI

1.1. GÖREVLERİ VE TEŞKİLAT YAPISI

Görev ve Yetkileri

Kanunlarda kurulması öngörülen mahkemelerin açılarak teşkilatlandırılması, ceza infaz kurumları, icra ve iflas daireleri gibi her derece ve türdeki adalet kurumlarının kurulması ve bunlara ilişkin hizmetlerin yürütülmesi, idari görevleri yönünden adalet kurumlarının gözetim ve denetiminin yapılması, adli sicilin tutulması, hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma; tebligat, istinabe, suçluların iadesi, hükümlülerin transferi işlemlerinin yapılması, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye aleyhine açılan davalara ilişkin süreçlerin yürütülmesi gibi konular Adalet Bakanlığının görev ve yetkileri arasındadır.

Teşkilat Yapısı

Adalet Bakanlığı; merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelmektedir. Adalet Bakanı Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve adalet politikalarının yürütülmesinden sorumludur. Bakan aynı zamanda Hakimler ve Savcılar Kurulunun başkanıdır. Bakanlık; Bakanlık Makamı, Bakan Yardımcılıkları, Genel Müdürlükler, Başkanlıklar ve Daire Başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmıştır. Bakanlık yönetiminde görev alanların tamamına yakını hâkim sınıfından oluşur.

Bakanlığın yurt dışı teşkilatını ise adalet müşavirlikleri oluşturmaktadır. Söz konusu kadrolara hâkim ve Cumhuriyet savcılarının arasından atama yapılmaktadır. Hâlihazırda Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler, New York ve Cenevre Ofisleri nezdinde Daimi Temsilcilikleri ile Berlin, Brüksel, Lahey, Londra, Moskova, Paris, Saray Bosna, Lefkoşe ve Vaşington Büyükelçilikleri nezdinde adalet müşavirleri görev yapmaktadır.

Adalet Bakanlığının bağlı kuruluşları; Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Ceza İnfaz Kurumu ile Tutukevleri İşyurtları Kurumudur. Bakanlığın ilgili kuruluşu; Türkiye Adalet Akademisi, ilişkili kuruluşları ise; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kişisel Verileri Koruma Kurumudur.

1. MINISTRY OF JUSTICE

1.1. DUTIES AND ORGANIZATIONAL STRUCTURE

Duties and Powers

Establishment and organization of courts envisaged by laws, establishment of all degrees and types of justice institutions such as penitentiary institutions, enforcement and bankruptcy offices, and execution of related services, supervision and inspection of justice institutions in terms of administrative duties, keeping criminal records, international legal assistance in legal and criminal matters, notification, rogatory, extradition, transfer of sentenced persons and execution of the proceedings regarding the cases brought against Türkiye at the European Court of Human Rights are among the duties and powers of the Ministry of Justice.

Organizational Structure

Ministry of Justice consists of central, provincial and foreign organization and affiliated and related organizations. The Minister of Justice is appointed by the President of the Republic and is responsible for the execution of justice policies. The Minister is also the President of the Council of Judges and Prosecutors. The Ministry is organized as the office of the Minister, Deputy Ministers, General Directorates and Departments. Almost all of those assigned in the management of the Ministry are judges.

The foreign organization of the Ministry consists of the justice counsellors. Judges and public prosecutors are appointed to these positions. Currently, justice counsellors work at the Permanent Representations of the European Union, the Organization for Security and Cooperation in Europe, the Council of Europe and the United Nations Offices in New York and Geneva, and the Embassies in Berlin, Brussels, The Hague, London, Moscow, Paris, Sarajevo, Lefkoşa and Washington.

Affiliated institutions of the Ministry of Justice are the Forensic Medicine Institute, Penitentiary Institution and the Detention Houses Workshops Institution. The associated institution of the Ministry is the Justice Academy of Türkiye and its related institutions are the Human Rights and Equality Institution of Türkiye and the Personal Data Protection Authority.

1.2. İLGİLİ, İLİŞKİLİ VE BAĞLI KURULUŞLAR

1.2.1. Türkiye Adalet Akademisi

Türkiye Adalet Akademisi; bilimsel, idari ve mali özerkliği olan, özel bütçeli bir kurumdur. Hâkim ve savcı adaylarına yönelik meslek öncesi eğitim ile hâkim ve savcılara yönelik meslek içi eğitim planlarını hazırlamak, yayımlamak ve uygulamak, talepleri hâlinde noterler ve avukatlar ile eğitim ve öğretim hizmetlerinden faydalanması uygun görülen diğer kişilere yönelik eğitim programlarını hazırlamak ve uygulamak Akademi'nin görevleri arasında yer almaktadır. Bunların yanı sıra, hukuk ve adalet alanını ilgilendiren konularda uzmanlık ve sertifika programları ile kurs, seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikleri düzenlemek, bilgi bankası ve kütüphane kurmak, yayımlar yapmak gibi görevleri de bulunmaktadır. Akademi ayrıca hukuk ve adalet alanında, ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmekte, bilimsel araştırma ve çalışmalar yapmakta, eğitim faaliyetlerinin standart ve kalitesinin artırılmasına yönelik stratejik hedefler belirlemede, bu amaçla kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde projeler geliştirmektedir.

1.2.2. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Türkiye'nin insan hakları alanında tarafı olduğu uluslararası mevzuatla uyumlu olarak kanunla kurulmuş, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurumdur. İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele edilmesi ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevinin yerine getirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesine ilişkin faaliyetler görevleri arasındadır.

1.2.3. Kişisel Verileri Koruma Kurumu

Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Anayasada güvence altına alınan haklar kapsamında, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemek amacıyla kanunla kurulmuş, kamu tüzel kişiliğini haiz ve idari özerkliğe sahip bir kamu kurumudur.

1.2.4. Adli Tıp Kurumu

Adli Tıp Kurumu, adli mercilerin resmî bilirkişilik kurumu olarak yasa ile kurulmuştur. Kurumun merkezi İstanbul'da olup; çalışmalar ihtisas daireleri ve ihtisas kurulları aracılığıyla yürütülmektedir. Merkez'e bağlı olarak çalışan grup başkanlıkları ile şube müdürlükleri de illerde hizmet vermektedir.

1.2. RELATED AND AFFILIATED ORGANIZATIONS

1.2.1. Justice Academy of Türkiye

Justice Academy of Türkiye is an institution with scientific, administrative and financial autonomy and a special budget. It prepares, publishes and implements pre-service training programmes for candidate judges and prosecutors and in-service training programmes for judges and prosecutors, and prepares and implements training programmes for notaries and lawyers and other persons deemed appropriate to benefit from education and training services upon request. In addition to these, it also has duties such as organizing specialization and certificate programs, courses, seminars, symposiums, conferences and similar events on issues related to the field of law and justice, establishing a data bank and library, and making publications. The Academy also follows up the national and international developments in the field of law and justice, conducts scientific research and studies, sets strategic targets for increasing the standard and quality of educational activities, and develops projects in cooperation with institutions and organizations for this purpose.

1.2.2. Human Rights and Equality Institution of Türkiye

Human Rights and Equality Institution is a public institution with a special budget, with administrative and financial autonomy, established by the law in compliance with the international legislation that Türkiye is a party to in the field of human rights. Among its duties are the protection and promotion of human rights, the effective fight against torture and ill-treatment and the fulfilment of the national preventive mechanism in this regard, the assurance of the right of individuals to be treated equally, and the prevention of discrimination in the enjoyment of legally recognized rights and freedoms.

1.2.3. Personal Data Protection Authority

Within the scope of the rights guaranteed in the Constitution, it is a public legal entity with administrative autonomy established by the law in order to protect the fundamental rights and freedoms of individuals, especially the privacy of private life, in the processing of personal data, and to regulate the obligations and the procedures and principles to be followed by natural and legal persons who process personal data.

1.2.4. Forensic Medicine Institute

Forensic Medicine Institute was established by the law as the official judicial expert institution of the courts of the Republic of Türkiye. Its head office is in Istanbul. The service in the Centre is carried out by the work of specialized departments and specialized boards. Group presidencies and branch offices working under the Centre also serve in the provinces.

1.2.5. Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, hükümlü ve tutukuların meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmeleri amacına yönelik çalışmalarını sağlamak üzere, işyurtları açmak ve bunların bütün mali ve idari işlerini bir merkezden düzenlemek ve yönetmek amacıyla kurulmuş özel bütçeli bir kuruluştur.

2. HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU

Hâkimler ve Cumhuriyet savcılarıyla ilgili mesleğe kabul etme, atama, terfi, disiplin, izin ve yüksek yargıya üye seçimi gibi işlemleri, hukukun üstünlüğü, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarına göre yerine getirmek üzere kurulmuş Anayasal bir Kurul'dur. Kurul, idari ve mali yönden bağımsız olup görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken hiçbir organ, makam, merci veya kişi Kurul'a emir ve talimat veremez. On üç üyeden oluşan Kurul'da üyelerin bir kısmı, ilk derece adli ve idari yargı mahkemelerinde görev yapan ve birinci sınıf olup birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş hâkim ve Cumhuriyet savcıları arasından Cumhurbaşkanınca, bir kısmı da Yargıtay ve Danıştay üyeleri ile belli nitelikleri haiz hukukçu öğretim üyeleri ve avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından nitelikli çoğunlukla seçilir. Kurul'un Başkanı Adalet Bakanı'dır. Hâkimler ve Savcılar Kurulu iki daire ve genel kurul hâlinde çalışmaktadır.

1.2.5. Penitentiary Institutions and Detention Houses Workshops Institutions

It is a special-budget institution established to open workshops to protect and develop the professions and arts of the convicts and detainees and to organize and manage all financial and administrative affairs of these workshops from a central point.

2. COUNCIL OF JUDGES AND PROSECUTORS

////////////////////////////////////

Council of Judges and Prosecutors is a Constitutional board established to carry out the procedures related to judges and public prosecutors such as admission to the profession, appointment, promotion, discipline, leave and election of members to the high judiciary, in accordance with the principles of the rule of law, independence and impartiality of the courts, and the tenure of judges and prosecutors. The Board is administratively and financially independent, and no authority or person can give orders or instructions to the Board while performing its duties and exercising its powers. In the Board, which consists of thirteen members, some of the members are elected by the President of the Republic among the first category judges and public prosecutors who serve in the first-instance civil/criminal courts and administrative courts and who have not lost their qualifications to be assigned as first category, and some of them are elected by the Grand National Assembly of Türkiye with a qualified majority from among the members of the Court of Cassation and Council of State, law graduate faculty members and lawyers with certain qualities. The President of the Board is the Minister of Justice. The Council of Judges and Prosecutors works in two departments and a general board.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CHAPTER THREE

AVUKATLA TEMSİL VE ADLİ YARDIM

LEGAL REPRESENTATION AND LEGAL AID

1. AVUKATLIK MESLEĞİ

1. LEGAL PRACTICE

2. BAROLAR VE TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

2. BAR ASSOCIATIONS AND UNION OF TURKISH BAR ASSOCIATION

3. ADLİ YARDIM

3. LEGAL AID

3

1. AVUKATLIK MESLEĞİ

Türkiye'de avukatlık, kamu hizmeti niteliği taşıyan serbest bir meslektir ve yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder. Avukatlığın amacı; hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır. Avukatlar bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder. Yargı organları, kolluk kuvvetleri, diğer kamu kurum ve kuruluşları, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır.

Avukatlık mesleği, hukuk fakültesi mezunu olup avukatlık stajını tamamlayarak baro levhasına kaydı bulunan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları tarafından yerine getirilir.

Avukatlık stajı bir yıl olup, altı aylık bölümü adliyelerde, kalan kısmı da en az beş yıl kıdemi olan ve staj yaptığı baroya kayıtlı bir avukat yanında yapılır.

Mahkemeler ile hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etme ve savunma, adli işlemleri takip etme, bu işlere ait bütün evrakı düzenleme ve hukuki meselelerde mütalaa verme yetkisi baro levhasına kayıtlı avukatlara aittir. Avukatlar resmi dairelerdeki işleri de takip edebilirler.

Avukatlar, yükledikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek, avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.

2. BAROLAR VE TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Barolar; avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlâkını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

Bölgesi içinde en az otuz avukat bulunan her il merkezinde bir baro kurulur. Beş binden fazla avukat bulunan illerde asgari iki bin avukatla birden fazla baro kurulabilir.

1. LEGAL PRACTICE

Legal practice in Türkiye is a self-employed profession and represents independent defence, which is one of the founders of the judiciary. The purpose of legal practice is to regulate legal relations, to resolve all kinds of legal issues and disputes in accordance with justice and equity, and to ensure that the rule of law are fully implemented before judicial bodies, arbitrators, public and private individuals, boards and institutions at all levels. For this purpose, lawyers allocate their legal knowledge and experience to the justice service and to the benefit of individuals. Judicial authorities, law enforcement agencies, other public institutions and organizations, private and public banks, notaries, insurance companies and foundations are obliged to assist lawyers in the fulfilment of their duties.

The legal practice is carried out by the citizens of the Republic of Türkiye who have graduated from the faculty of law and have completed their legal internship and registered with the bar association.

The legal internship is for one year, six months of which is in the courts, and the remaining part is carried out with a lawyer who has at least five years of experience and is registered with the bar association.

Lawyers registered with the bar association have the authority to sue and defend the rights of natural and legal persons, to follow up judicial proceedings, to arrange all documents pertaining to these matters and to give opinions on legal issues before courts and arbitrators or other bodies having jurisdiction. Lawyers can also follow up proceedings in government offices.

Lawyers are obliged to fulfil their duties with due care, integrity and honour in a way that befits the sanctity of this duty, to act in accordance with the respect and trust required by the title of lawyer, and to comply with the professional rules determined by the Union of Turkish Bar Associations.

2. BAR ASSOCIATIONS AND UNION OF TURKISH BAR ASSOCIATION

Bar associations are the professional public organizations which have a legal entity and which work in compliance with the democratic principles to develop the legal practice, to ensure honesty and trust in the relations of the members of the profession with each other and with the clients, to defend and protect the professional order, morality, dignity, rule of law, human rights, to meet the common needs of lawyers.

The Union of Turkish Bar Associations is an organization formed by the participation of all bar associations. The Union is a professional organization in the nature of a public institution, which has a legal personality, has various duties and powers in matters concerning bar associations and lawyers. The headquarters of the Union is in Ankara.

Türkiye Barolar Birliği, bütün baroların katılmasıyla oluşan bir kuruluştur. Birlik, tüzel kişiliği haiz, baroları ve avukatları ilgilendiren konularda çeşitli görev ve yetkileri bulunan, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Birliğin merkezi Ankara'dadır.

3. ADLİ YARDIM

Adalet erişimin en önemli unsurlarından biri olan adli yardım, adalet hizmetlerinden yararlanmak için gerekli olan masrafları ödeme gücünden yoksun olan veya herhangi bir sebeple hakkını arayamayan veya kendisini savunamayacak durumda olan bireylerin önündeki engellerin kaldırılması- nı öngören hukuki önlemler bütünüdür.

Ceza yargılamasında talepte bulunan tüm şüpheli ile sanıkların ve alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suç mağdurlarının ücretsiz olarak avukatla temsil imkânı bulunmaktadır.

Şüpheli veya sanık; kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise istemi aranmaksızın herhangi bir dava türü ile de sınırlandırılmadan kendisine müdafî görevlendirilmesi yapılmaktadır.

Soruşturma veya kovuşturma aşamasında sanık, şüpheli veya mağdur çocukların avukatı yoksa, avukat atanması için istem aranmamaktadır.

Ceza yargılamasında adli yardım, faydalanıcıya avukat ücreti de dâhil olmak üzere her türlü masraftan muafiyet tanımaktadır.

Türkçe bilmeyen ya da engelli olan şüpheli, sanık, mağdur veya tanık için görevlendirilen tercümanın giderleri, yargılama gideri sayılmaz ve bu giderler Devlet Hazinesince karşılanır.

Hukuk ve idare mahkemelerinde veya icra dairelerinde gereken yargılama veya takip giderlerini karşılama olanağı bulunmayanlar için adli yardım sağlanmaktadır. Adli yardım, faydalanıcılara yapılacak tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muafiyet sağlar.

Barolara yöneltilen adli yardım talebi ile avukatlık ücretini karşılama olanağı bulunmayanlar için avukatlık hizmetleri adli yardım büroları tarafından sağlanmaktadır.

Ceza yargılamasında olduğu gibi hukuk ve idare mahkemelerinde de adli yardım, herhangi bir dava türü ile sınırlandırılmamıştır.

Yabancılar da adli yardımdan yararlanabilirler.

3. LEGAL AID

Legal aid, which is one of the most important elements of the access to justice, is a set of legal measures that provide for the removal of obstacles in front of individuals who are unable to afford the costs necessary to benefit from justice services, or who cannot seek their rights or defend themselves for any reason.

All suspects and defendants who make a request in criminal proceedings and victims of crimes which require at least five years of imprisonment have the opportunity to be represented by a lawyer free of charge.

As long as he is disabled or deaf and mute to the extent that he cannot defend himself, any suspect or accused is assigned a lawyer without seeking request, without being limited to any type of lawsuit.

If the accused, suspect or victim children do not have a lawyer during the investigation or prosecution, no request is sought for the appointment of a lawyer.

Legal aid in criminal proceedings grants the beneficiary exemption from all costs, including attorney's fees.

The expenses of the translator appointed for the suspect, accused, victim or witness who do not speak Turkish or who are disabled are not considered as litigation cost and these expenses are covered by the State Treasury.

Legal aid is provided for those who do not have the opportunity to meet the necessary litigation or follow-up costs in civil and administrative courts or enforcement offices. Legal aid provides temporary exemption to beneficiaries from all litigation and follow-up costs.

Legal aid requests submitted to the bar associations and lawyer services for those who are unable to afford are met by the legal aid offices.

As in criminal proceedings, legal aid in civil and administrative courts is not limited to any type of case.

Foreigners can also benefit from legal aid.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

CHAPTER FOUR

ADALET SİSTEMİNE İLİŞKİN BAZI ALANLAR SOME AREAS REGARDING THE JUSTICE SYSTEM

1. CEZA İNFAZ SİSTEMİ

1. CRIMINAL EXECUTION SYSTEM

2. İCRA VE İFLAS SİSTEMİ

2. ENFORCEMENT and BANKRUPTCY SYSTEM

3. BİLİRKİŞİLİK SİSTEMİ

3. EXPERT SYSTEM

4. ADLİ YARDIMLAŞMA

4. LEGAL ASSISTANCE

5. YARGIDA BİLİŞİM

5. INFORMATION TECHNOLOGIES IN JUDICIARY

6. HUKUK EĞİTİMİ VE HUKUK MESLEKLERİNE GİRİŞ SİSTEMİ

6. LAW EDUCATION AND LEGAL PROFESSIONS ENTRANCE SYSTEM

7. NOTERLİK SİSTEMİ

7. NOTARY PUBLIC SYSTEM

8. ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ

8. ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION METHODS

1. CEZA İNFAZ SİSTEMİ

Ceza ve tevkifevlerinin idaresi Adalet Bakanlığındadır. Yapılan reformlar sonucunda infaz sistemi, insan hakları alanındaki gelişmelere uygun, toplumsal ihtiyaçlara cevap verebilen yasal düzenlemeler ile yetkin ve eğitimli personelin yetiştirilmesiyle güçlendirilmiştir. Ceza infaz kurumlarının fiziki alt yapısında iyileştirmeler yapılarak, modern ceza infaz kurumları inşa edilmiştir. Adalet Bakanlığına bağlı eğitim merkezlerinde nitelikli infaz personeli sürekli olarak eğitime tabi tutulmaktadır.

İş Yurtları

Hükümlü ve tutukluların bir meslek veya sanat öğrenmesi, bu becerilerinin geliştirilmesi ve ürettikleri ekonomik değerleri pazarlamak için ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde iş yurtları kurulmuştur. Tutuklu ve hükümlülerin çalışmasına ve gelir elde etmesine olanak sağlayan iş yurtları, onların topluma kazandırılmaları ve tahliye sonrasındaki hayata adapte olmaları açısından önemli bir modeldir.

Alternatif İnfaz Sistemi: Denetimli Serbestlik

Modern ceza infaz sisteminin yeniliklerinden biri olan denetimli serbestlik, hükümlülerin suç işlemesine neden olan davranışlarının düzeltilerek, tekrar suç işlemelerinin önlenmesi, ceza infaz kurumundan salıverilen hükümlülerin takip edilmesi, madde bağımlılarının rehabilitasyonu, mağdurların uğradıkları zararın giderilmesi ve bu yolla toplumun korunmasıdır. Bu sistemle hükümlünün cezası, cezaevi dışında infaz edilmektedir.

Denetimli serbestlik uygulaması kapsamında, adli para cezasına karşılık kamuya yararlı bir işte çalıştırılma, hapis cezasının konutta infazı, adli kontrol gibi birçok karar türünün infazı, Adalet Bakanlığına bağlı denetimli serbestlik müdürlüklerince yerine getirilmektedir.

Elektronik İzleme

Hüküm öncesinde tutuklama yerine verilen bazı adli kontrol tedbirlerinin yerine getirilmesinde, ceza yaptırımını kapsamında hüküm olarak hapis cezası yerine verilen bazı kararların infazında, salıverme sonrasında ise ceza infaz kurumundan şartlı salıverilen hükümlüler ile bazı suç faillerinin toplum içinde denetim ve takibinde, elektronik izleme kullanılmaktadır.

Elektronik izleme bir Merkez tarafından yerine getirilir. Bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması UYAP sistemi tarafından sağlanmaktadır.

Uygulama kapsamına giren şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde izlenmesi, gözetimi ve denetimi elektronik izleme cihazı ile yerine getirilir. Sistem sayesinde konuttan dışarı çıkmama, belirli yerlere gitmeme gibi yükümlülük veya tedbirlerin etkin denetimi mümkündür.

1. CRIMINAL EXECUTION SYSTEM

The administration of prisons and detention houses is among the responsibilities of the Ministry of Justice.

As a result of the reforms, the penitentiary system has been strengthened through legal regulations capable of meeting the needs of the society in compliance with the developments in the human rights field and training of competent personnel. Improvements have been conducted in the physical infrastructure of penitentiary institutions and modern penitentiary institutions were built. Qualified execution personnel are continuously trained in the training centres affiliated to the Ministry of Justice.

Workshops

Workshops have been established in prisons and detention houses in order for convicts and detainees to learn a profession or art, to develop these skills and to market the economic values they produce. Workshops, which allow detainees and convicts to work and earn income, are an important model in terms of reintegrating them into society and adapting them to life after release.

Alternative Execution System: Probation

Probation, which is one of the innovations of the modern criminal system, is to prevent re-offending by correcting the behaviours of convicts that cause them to commit crimes, to follow up the convicts released from the penitentiary institution, to rehabilitate drug addicts, to eliminate the damage suffered by the victims and to protect the society in this way. With this system, the sentence of the convict is executed outside the prison.

Within the scope of probation practice, the execution of many types of decisions, such as employing a publicly beneficial job in return for a judicial fine, execution of a prison sentence at home, and judicial control, are carried out by the probation directorates of the Ministry of Justice.

Electronic Monitoring

Electronic monitoring is used to fulfil some judicial control measures given before the conviction as to replace detention, in the execution of some decisions rendered to replace imprisonment within the scope of criminal sanctions and for the follow up of some convicts after their conditional release and for the follow up of some perpetrators within the society.

Electronic monitoring is carried out by a Centre. Information security and protection of personal data are provided by the UYAP system.

The monitoring, surveillance and control of suspects, accused and convicts within the scope of this implementation is carried out with an electronic monitoring device. Thanks to the system, effective control of obligations or measures such as not leaving the house or not going to certain places is possible.

İyileştirme Faaliyetleri

Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile denetimli serbestlik müdürlüklerindeki yükümlülerin kişisel gelişimine ve sosyal uyuma yardım etmeye yönelik birçok faaliyet yürütülmektedir. Bu sayede hükümlülerin rehabilitasyon sürecine sosyal gelişimlerine katkıda bulunularak yeniden suç işlemelerinin önlenmesi sağlanmaktadır.

Hükümlü ve tutuklu çocukların, kurumda buldukları süreci kendileri için bir değişim ve dönüşüm süreci haline getirmek amacıyla bireysel ihtiyaçları dikkate alınarak grup ve bireysel eğitim hizmetleri yürütülmektedir.

Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin desteklenmesi hususundaki çalışmalar, ceza infaz kurumlarında bulunan psiko-sosyal yardım servisleri tarafından sürdürülmektedir. Çocukların zihinsel ve ruhsal gelişimleri, anaokulu ve kreşten faydalanma durumlarına yönelik iş ve işlemleri, dışarıdaki yakınları ile ilişkileri, ceza infaz kurumlarındaki yaşamları, bu birimlerde görev yapan psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından takip edilmektedir.

Salıverilme Sonrası Destek Hizmetleri

Ceza infaz kurumlarından salıverilen hükümlüler ile denetimli serbestlik yükümlülerinin meslek veya sanat edinmeleri, iş bulmaları, çocuk ve genç hükümlülerin öğrenimlerine devam etmeleri konularında yardımcı olmak üzere, o yer Cumhuriyet başsavcılığına bağlı olarak kurulan koruma kurulları faaliyet göstermektedir.

Koruma kurullarında çeşitli kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileri yer almaktadır. Koruma kurulları aracılığıyla; denetimli serbestlik altında bulunan hükümlüler ve eski hükümlülere aynî ve nakdî yardım, iş bulma, kredi temini, eğitim, sağlık, psiko-sosyal destek gibi konularda yardımcı ve yönlendirici hizmetler sunulmaktadır.

2. İCRA VE İFLAS SİSTEMİ

////////////////////////////////////

Mahkemelerin ceza hukuku dışında kalan ve cebri icraya konu edilebilen kararları Adalet Bakanlığına bağlı icra ve iflas daireleri tarafından yerine getirilir.

İcra ve iflas daireleri; ayrıca alacakların tahsili, taşınmaz tahliyesi, menkul ve gayrimenkul teslimi, ihtiyati haciz ve tedbir kararlarının infazı, iflas ve konkordato gibi diğer hukuki işlemleri gerçekleştirmekle görevlidir.

İcra dairelerinin denetimi, icra daireleri başkanlığı, icra mahkemesi hâkimleri, Cumhuriyet savcılığı ve adalet müfettişlerince gerçekleştirilir.

Abonelik sözleşmesinden kaynaklanan bazı takipler, icra dairesi aracı kı-

Rehabilitation

Many activities are carried out to assist the personal development and social cohesion of detainees and convicts in penitentiary institutions and those in probation directorates. In this way, by contributing to their social development in the rehabilitation process, it is ensured that the convicts are prevented from committing crimes again.

Group and individual education services are carried out by taking into account the individual needs of convicted and imprisoned children in order to turn the period of time that they spend in the institution into a process of change and transformation for them.

Activities on supporting the psycho-social development of children staying with their mothers in penitentiary institutions are carried out by the psycho-social aid services in penitentiary institutions. The mental and spiritual development of children, the work and procedures regarding their use of kindergarten and nursery, their relations with their relatives outside, their lives in penitentiary institutions are followed by psychologists and social workers working in these units.

Support Services After Release

In order to assist convicts released from penitentiary institutions and probationers in obtaining a profession or art, finding a job, and continuing their education for juveniles and young convicts, protection boards established under the Chief Public Prosecutor's Offices of the relevant region take actions.

There are representatives of various institutions and organizations as well as non-governmental organizations in the protection boards. Through protection boards, assisting and guiding services are provided to convicts under probation and ex-convicts in matters such as in-kind and financial aid, finding a job, obtaining credit, education, health, and psycho-social support.

2. ENFORCEMENT AND BANKRUPTCY SYSTEM

Decisions rendered by courts, with the exception of those falling in criminal law and subject to forceful enforcement are carried out by the enforcement and bankruptcy offices established under the body of the Ministry of Justice.

Enforcement and bankruptcy offices are also in charge of performing other legal procedures such as collection of receivables, eviction of real estate, delivery of movable and real estate, execution of precautionary distraint and injunctions, bankruptcy and concordat.

Supervision of enforcement offices is carried out by the department of enforcement offices, enforcement court judges, public prosecutors and justice inspectors.

Some of the proceedings arising from the subscription agreement are carried out

lınımsızın avukatlar tarafından (haciz aşamasına kadar olan kısım) yürütülmektedir.

İcra dairelerinde elektronik dosya sistemi uygulanmaktadır.

3. BİLİRKİŞİLİK SİSTEMİ

Yargı mercileri çözümü hukuk dışında özel ve teknik bilgiyi gerektiren hallerde, taraflardan birinin talebi üzerine ya da kendiliğinden bilirkişi görüşünün alınmasına karar verebilir. Bilirkişiler kendi uzmanlık alanlarına ilişkin çıkan uyuşmazlıklar hakkında teknik görüş sunduklarından uyuşmazlıkların çözümünde önemli fonksiyonları bulunmaktadır.

Bilirkişiler, bilirkişilik temel eğitimini aldıktan sonra ve aranan nitelikleri taşımaları halinde bilirkişilik bölge kurulunca sicile ve listeye kaydedilmelerine karar verilir. Bilirkişilik sicili Adalet Bakanlığı bünyesinde tutulur. Bilirkişiler sicile kaydolmak şartıyla yemin ederek görevlerine başlarlar. Bilirkişiler bölge kurulunun hazırladığı listeden hakimler tarafından görevlendirilir. Hakimler söz konusu sicilde kayıtlı olmasa da akademik bilgi ve ihtisas gerektiren konularda alanında yetkin kişileri, bilirkişi olarak görevlendirebilirler.

Bilirkişiler görevlerini, bağımsız ve tarafsız olarak, Bilirkişilik Kanunu'nda sayılan temel ilkeler ve Bilirkişilik Yönetmeliği'nde belirlenen etik ilkeler ile hazırlanan rehber ilkelere uygun olarak yerine getirirler.

Bilirkişiler, görevlerinin ifası ile ilgili konularda Türk Ceza Kanunu anlamında kamu görevlisi olarak sorumlu tutulurlar.

4. ADLİ YARDIMLAŞMA

Uluslararası adli yardımlaşma işlemlerinde merkezi makam, Adalet Bakanlığı olup, bu görev Adalet Bakanlığı bünyesinde Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Tarafların, tanık veya bilirkişilerin dinlenmesi, bilgi ve delil temini, banka kayıtları, muhasebe belgeleri, şirket dosyaları ve ticari belgeler de dâhil olmak üzere ilgili belge ve kayıtların asıllarının veya tasdikli suretlerinin sağlanması, keşif yapılması, bilirkişi raporu alınması, adres tespiti, dava ve cevap dilekçesi, duruşma günü, gerekçeli karar tebliği gibi işlemler, uluslararası istinabe yoluyla yerine getirilebilecek işlemlerdir. Bu işlemler, çok taraflı sözleşmeler ve ikili anlaşmalar hükümlerince yerine getirilir.

Ülkemiz, 47 ülke ile müstakilen hukuki ve ticari konularda veya içinde hukuki ve ticari konularda adli yardımlaşma hükümlerini de barındıran iki taraflı anlaşma imzalamıştır.

by lawyers (the phase up to the distraining phase) without having the enforcement office as a mediator.

Electronic file system is applied in enforcement offices.

3. EXPERT SYSTEM

Judicial authorities may decide to seek expert opinion, upon the request of one of the parties or ex-officio, in cases where the solution requires special and technical knowledge outside the law. Experts have important functions in the resolution of disputes, as they offer technical opinions on disputes arising from their fields of expertise.

After the experts have received the basic training of expertise and if they have the required qualifications, it is decided that they will be registered in the registry and in the list by the regional expert panel. The expertise registry is kept by the Ministry of Justice. Experts begin their duties by taking an oath, provided that they are registered in the registry. The experts are appointed by the judges from the list prepared by the regional board. But sometimes, even though they are not registered in the aforementioned registry, some experts may be appointed who are competent in their fields as experts in matters that require academic knowledge and expertise.

Experts perform their duties independently and impartially, in accordance with the basic principles listed in the Expertise Law and the ethical principles set forth in the Expertise Regulation and the guidelines prepared.

Experts are held responsible as public officials within the scope of the Turkish Penal Code in matters related to the performance of their duties.

4. LEGAL ASSISTANCE

The central authority in international legal assistance is the Ministry of Justice, and this task is carried out by the General Directorate of Foreign Relations and European Union Affairs under the body of the Ministry of Justice.

Hearing parties, witnesses or experts, obtaining information and evidence, providing originals or certified copies of relevant documents and records, including bank records, accounting documents, company files and commercial documents, making expedition, obtaining an expert report, address determination, service of the lawsuit and reply petition, hearing date, justified decision, etc. are transactions that can be carried out through international letter rogatory. These transactions are carried out by the provisions of multilateral conventions and bilateral agreements.

Türkiye has signed bilateral agreements with 47 countries on individual legal and commercial matters or which include legal assistance in legal and commercial matters.

5. YARGIDA BİLİŞİM

Yargısal faaliyetler Ulusal Bilişim Sistemi (UYAP) ile dijital ortamda yürütülmektedir. Bireyler ve avukatlar, sistem sayesinde internet üzerinden dava açabilmekte ve davalarına ait tüm bilgileri takip edebilmektedir. UYAP ile bütün adliyeler ve ilgili birçok kurum elektronik ağla birbirine bağlıdır. Mahkemeler, savcılıklar, icra daireleri ve ceza infaz kurumları gibi birimlerde görülen yargısal ya da idari tüm iş ve işlemler bu sistem üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Yine, SMS bilgi sistemine üye olan kişiler; haklarındaki dava, icra takibi ya da işlemler hakkında SMS yoluyla bilgilendirilmekte, içerisinde yer aldıkları yargısal süreçlere ilişkin bilgilere, çağrı merkezlerindeki operatörler aracılığıyla da kolayca ulaşabilmektedir.

Ayrıca Sesli ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) ile mahkemelerce uzaktan görüntülü görüşme ile ifade ve beyan alınabilmekte, tüm adliye ve ceza infaz kurumlarında bu sistem kullanılmaktadır.

6. HUKUK EĞİTİMİ VE HUKUK MESLEKLERİNE GİRİŞ SİSTEMİ

Türkiye'de hukuk eğitimi, üniversitelerin hukuk fakültelerince yerine getirilir. Hukuk fakülteleri, hukuk biliminin yanı sıra bu bilimle doğrudan ya da dolaylı ilgisi bulunan çeşitli alanlarda eğitim ve öğretim verilen, araştırmalar yapılan, öğrencilerini hâkimlik savcılık, avukatlık, noterlik gibi mesleklerle hazırlayan bölümlerdir.

Adalet meslek yüksekokulları ise temel olarak yargı sistemi içerisinde görev alacak zabıt kâtabi, infaz koruma memuru, cezaevi kâtabi, mübaşir gibi meslek elemanları yetiştirilen eğitim ve öğretim kurumlarıdır.

Hukuk fakültelerinde eğitim süresi 4 yıldır. Fakültelerin müfredatlarında tüm hukuk disiplinlerine ilişkin dersler yanında, uluslararası örgütler hukuku, hukuk ve toplum, Avrupa Birliği kurumları, AB rekabet hukuku, hukuk ve psikoloji, ceza adaleti, medya ve iletişim hukuku, internet hukuku, spor hukuku, yabancı yatırımlar hukuku, rekabet hukuku ve uluslararası ceza hukuku gibi birçok seçmeli derse de yer verilmektedir.

Hukuk eğitiminin önemli bir bileşeni olarak kabul edilen "hukuk kliniği" uygulamaları da hukuk fakültelerince yerine getirilmektedir. Bu uygulama ile hukuk fakültesi öğrencilerine fakülte gözetiminde dezavantajlı gruplara hukuki danışmanlık yapabilmeleri imkânı sağlanmaktadır. Böylelikle hukuk eğitimi ile uygulama arasındaki bağ güçlendirilmekte ayrıca ekonomik gücü yeterli olmayanların hukuki destek almaları da kolaylaştırılmış olmaktadır.

5. INFORMATION TECHNOLOGIES IN JUDICIARY

Judicial activities are carried out in a digital environment with the National Judiciary Informatics System (UYAP). Thanks to the system, individuals and lawyers can file lawsuits over the internet and follow up all the information about their cases. In UYAP, all courthouses and many related institutions are connected to each other by electronic network. All judicial or administrative work and transactions in units such as courts, public prosecutors' offices, enforcement offices and penitentiary institutions are carried out through this system.

Besides, members of the SMS information system are informed about the lawsuit, enforcement proceedings or proceedings against them via SMS, and they can easily access information regarding the judicial processes they are involved in, through the operators in the call centres.

In addition, with the Audio and Video Information System (SEGBİS), statements can be taken by the courts via remote video calls, and this system is used in all courthouses and penitentiary institutions.

6. LAW EDUCATION AND LEGAL PROFESSIONS ENTRANCE SYSTEM

Law education in Türkiye is provided by the law faculties of universities. In addition to legal science, law faculties are departments that provide education and training in various fields directly or indirectly related to this science, conduct research, and prepare their students for professions such as judgeship, prosecutor's office, legal practice, notary public.

Vocational Schools of Justice, on the other hand, are education and training institutions that train professional staff such as court clerk, prison guard, prison clerk, bailiff to work in the judicial system.

The duration of education in law faculties is 4 years. In addition to the courses related to all legal disciplines, many elective courses such as international organizations law, law and society, European Union institutions, EU competition law, law and psychology, criminal justice, media and communication law, internet law, sports law, foreign investment law, competition law and international criminal law are also available in the curricula of the faculties.

The "clinical legal" practices, which are accepted as an important component of legal education, are also carried out by law faculties. With this practice, law faculty students are provided with the opportunity to provide legal advice to disadvantaged groups under the supervision of the faculty. Thus, the bond between legal education and practice is strengthened, and it is also facilitated for those who do not have sufficient financial power to receive legal support.

Hâkim adaylığı sınavına girebilmek veya avukatlık ya da noterlik stajına başlayabilmek için hukuk alanındaki bilgi ve yetkinliği ölçmek amacıyla yapılan merkezi sınavda başarılı olma şartı getirilmiştir. Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı'nda yeterli puan alanlar, ilgili kanunlarda yer alan adaylık sınavlarına girmeye veya staj başvurusu yapmaya hak kazanırlar.

7. NOTERLİK SİSTEMİ

Noterlik, bir kamu hizmeti olarak adalet sisteminin önemli bir parçasıdır. Noterlikler, hukuk güvenliğini sağlamak ve uyuşmazlıkları önlemek için taraflar arasında gerçekleşen işlemleri belgelendirerek, işleme hukuki mahiyet kazandıran müesseselerdir. Noterlik işlemleri sayesinde hukuki işlemler belgelendirilmekte, bu işlemlere dair belgeler düzenli bir şekilde saklanmakta ve bu suretle yargıya intikal eden uyuşmazlıklar daha kolay çözümlenmektedir.

Noter olabilmek için hukuk fakültesi mezunu olmak ve Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı'ndan başarılı olmak gerekmektedir.

Yurt içinde herhangi bir noterlikte gerçekleştirilen bir işlemin örneği başka bir noterlikten alınabileceği gibi konsolosluklarla sağlanan entegrasyon sayesinde yurt dışında yapılan bir işlemin örneği de Türkiye'deki herhangi bir noterlikten alınabilmektedir.

Noterlik işlemlerinde "güvenli ödeme sistemi" uygulanmaktadır.

8. ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ

Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, uyuşmazlıkların dava konusu edilmeden taraflar arasında barışçıl, hızlı ve ekonomik bir şekilde çözümlenmesi için geliştirilmiş yöntemler bütünüdür.

ARABULUCULUK

Arbuluculuk, arbulucu adı verilen bağımsız ve tarafsız üçüncü kişi eşliğinde yürütülen esnek bir anlaşmazlık çözüm sürecidir. Arbuluculuk, taraflara mahkemede elde edilemeyecek fırsatlar sunar; iletişim sorunlarının giderilerek, problemlerin konuşulması ve üzerinde anlaşılabilir alanların ortaya çıkarılması için olanak sağlar. Taraflar kararlarını kendileri verirler, arbulucunun ise karar verme yetkisi yoktur.

Taraflar, arbulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler. Arbuluculuk sırasında paylaşılan bütün bilgi ve belgeler gizli tutulur. Arbuluculuk sırasında yapılan açıklamalar ile paylaşılan belgeler başka bir amaçla kullanılamaz.

In order to be able to take the judge candidacy exam or to start a lawyer or notary public internship, it is required to be successful in the central exam held to assess the knowledge and competence in the field of law. Those who get sufficient points in the Legal Professions Entrance Examination are entitled to take the candidacy exams as given in the relevant laws or to apply for an internship.

7. NOTARY PUBLIC SYSTEM

Notary public is an important part of the justice system as a public service. Notary publics are institutions that give a legal character to the transaction by documenting the transactions between the parties in order to ensure legal security and prevent disputes. Thanks to the notary public transactions, legal transactions are documented, documents related to these transactions are kept regularly, and thus, disputes that are brought to the judiciary are concluded more easily.

In order to become a notary public, it is necessary to be a law school graduate and to be successful in the Legal Professions Entrance Examination.

A copy of a transaction carried out in any notary public in Türkiye can be obtained from another notary public, or a copy of a transaction performed abroad can be obtained from any notary public in Türkiye thanks to the integration provided with consulates.

A "secure payment system" is applied in notary transactions.

8. ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION METHODS

Alternative dispute resolution methods are the set of methods developed for the peaceful, fast and economical resolution of disputes between the parties without being brought before the court.

MEDIATION

Mediation is a flexible dispute resolution process carried out in the presence of an independent and impartial third party called the mediator. Mediation provides the parties with opportunities that cannot be obtained in court and provides an opportunity to resolve communication problems, to discuss problems and to reveal areas that can be agreed upon. The parties make their own decisions, and the mediator does not have the authority to decide.

The parties are free to apply to a mediator, to continue the process, to conclude it or to abandon this process. All information and documents shared during mediation are kept confidential. Statements made and documents shared during mediation cannot be used for any other purpose.

Taraflar, uyuşmazlığın çözümüne yönelik bir anlaşmaya vardığında ya da süreçten vazgeçip çekildiğinde veya arabulucunun süreci sona erdirmeye yetkisini kullanması halinde arabuluculuk sona erer. Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflar bir anlaşmaya vardığında, yazılı bir anlaşma belgesi hazırlanır ve bu belge taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır. Taraflar mahkemeden bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirler. Taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesi ise icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılır.

Türk vatandaşı olup, hukuk fakültesi mezunları arasında 5 yıllık meslek tecrübesi olanlar Adalet Bakanlığı tarafından verilen arabuluculuk eğitiminin sonunda düzenlenen yazılı sınavda başarılı olmaları şartıyla arabulucu olarak görevlendirilir. Arabulucular, Adalet Bakanlığı tarafından tutulan sicile kayıtlı olmak zorundadırlar.

İş Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamındaki bir kısım uyuşmazlıklar ile bazı ticari uyuşmazlıklarda dava açılabilmesi için öncesinde arabulucuya başvurulması zorunludur.

UZLAŞTIRMA

Uzlaşma, uzlaştırma kapsamına giren bir suç nedeniyle şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar görenin anlaşmış olmalarıdır. Uzlaştırma ise uzlaşma kapsamına giren bir suç nedeniyle başlatılan soruşturma veya kovuşturma sırasında; şüpheli veya sanık ile mağdur, suçtan zarar gören veya kanuni temsilcinin, Cumhuriyet savcısı tarafından görevlendirilen tarafsız bir uzlaştırmacı marifetiyle uzlaştırılmaları suretiyle, uyuşmazlığın giderilmesi sürecidir.

Avukatlar ve hukuk öğrenimi görmüş kişiler uzlaştırmacı olabilmektedir. Bunun için uzlaştırmacı eğitimini tamamlamak, yazılı sınavda başarılı olmak ve uzlaştırmacı siciline kayıt olmak gerekmektedir.

Uzlaşmada edimler; fiilden kaynaklanan maddi veya manevi zararın tamamen ya da kısmen tazmin edilmesi veya eski hale getirilmesi, bir kamu kurumu veya kamu yararına hizmet veren özel bir kuruluş ile yardıma muhtaç kişi ya da kişilere bağış yapmak gibi edimlerde bulunulması, belirli kamu hizmetlerinin geçici süreyle yerine getirilmesi, topluma faydalı birey olmayı sağlayacak bir programa katılımın sağlanması, mağdurdan veya suçtan zarar görenden özür dilenmesi olabilir. Taraflar edimsiz olarak da uzlaşabilirler.

Soruşturma evresinde uzlaşmanın gerçekleşmesi ve edimin yerine getirilmesi hâlinde, şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilir ve adli sicile kaydedilmez. Aksi hâlde kamu davası açılır. Kovuşturma evresinde uzlaşmanın gerçekleşmesi ve edimin yerine getirilmesi

Mediation ends when the parties reach an agreement to resolve the dispute or give up and withdraw from the process, or if the mediator uses his authority to terminate the process. When the parties reach an agreement at the end of the mediation activity, a written agreement document is prepared and signed by the parties and the mediator. The parties may request the court to issue an annotation regarding the enforceability of this agreement document. The agreement document signed jointly by the parties, their lawyers and the mediator, on the other hand, is considered a document in the nature of a verdict without seeking an annotation of enforceability.

Those who are Turkish citizens and have 5 years of professional experience among law faculty graduates are appointed as mediators, provided that they pass the written exam held at the end of the mediation training given by the Ministry of Justice. Mediators must be registered in the registry maintained by the Ministry of Justice.

It is obligatory to apply to a mediator before filing a lawsuit in some disputes and some commercial disputes within the scope of the Labour Law and the Consumer Protection Law.

CONCILIATION

Reconciling is the agreement between the suspect or the accused and the victim for a crime within the scope of conciliation. Conciliation, on the other hand, is the process of resolving the dispute by means of an impartial conciliator appointed by the Public Prosecutor, between the suspect or accused and the victim or the legal representative, during the investigation or prosecution initiated due to a crime within the scope of conciliation.

Lawyers and persons with legal education can be conciliators. For this, it is necessary to complete the conciliator training, to be successful in the written exam and to be registered in the mediator registry.

In conciliation, the execution may include compensation or restitution in kind of the pecuniary or non-pecuniary damage caused by the act, making donations to a public institution or a private institution serving the public interest, and a person or persons in need of help, temporarily performing certain public services, participating in a program that will enable to be a useful member of the society, to from the victim or the person who has been harmed by the crime. The parties can also reconcile without a specific action.

In the case of conciliation and fulfilment of the specific action during the investigation phase, a decision of non prosecution is rendered about suspect and this is not recorded in the criminal record. Otherwise, a public lawsuit will be filed. In the case of conciliation and fulfilment of the specific action during the prosecution phase, a decision of dismissal is made and this is not recorded in the criminal record. Otherwise, the trial continues.

hâlinde, düşme kararı verilir ve adli sicile kaydedilmez. Aksi hâlde yargılamaya devam olunur.

Uzlaşmanın sağlanması halinde, soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılmaz; açılmış olan davadan feragat edilmiş sayılır.

SERİ MUHAKEME

Seri muhakeme usulü, bu kapsama giren suçlarda, soruşturma evresi sonunda Cumhuriyet savcısı tarafından kamu davası açılması için yeterli şüpheye ulaşıldığında ve bu suçlarla ilgili olarak kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmediği takdirde uygulanan alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden biridir.

Seri muhakeme usulünde uygulanacak yaptırım, Cumhuriyet savcısı tarafından belirlenmektedir. Cumhuriyet savcısı, suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında tespit edeceği cezadan yarı oranında indirim uygulamak suretiyle yaptırımı belirler.

Cumhuriyet savcısı, şüpheliyi usul ve hukuki sonuçlar hakkında ayrıntılı bir şekilde bilgilendirip, seri muhakeme usulünün uygulanmasını teklif ederek belirlediği yaptırımları açıklamaktadır. Bu suretle belirlenen hapis cezası Cumhuriyet savcısı tarafından, koşulları bulunması hâlinde seçenek yaptırımlara çevrilebilir veya ertelenebilir.

Şüphelinin teklifi müdafî huzurunda kabul etmesi şartıyla şüpheli, aynı gün mahkemeye yönlendirilir.

Mahkeme, şüpheliyi müdafî huzurunda dinledikten sonra suçun seri muhakeme usulü kapsamında kaldığı, şüphelinin usulün uygulanmasını özgür iradesiyle müdafî huzurunda kabul ettiği ve dosyadaki mevcut delillere göre mahkumiyet kararı verilmesi gerektiği kanaatine varır ise talepten de belirtilen yaptırımdan daha ağır olmamak üzere hüküm kurmakta, aksi durumda talebi reddederek soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla dosyayı Cumhuriyet başsavcılığına göndermektedir.

Seri muhakeme usulünün herhangi bir sebeple tamamlanamaması veya soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesi hâllerinde, şüphelinin seri muhakeme usulünü kabul ettiğine ilişkin beyanları ile bu usulün uygulanmasına dair diğer belgeler, takip eden soruşturma ve kovuşturma işlemlerinde delil olarak kullanılamaz.

Seri muhakeme usulü yaş küçüklüğü, akıl hastalığı ile sağır ve dilsizlik hâllerinde uygulanmaz.

If an agreement is reached, a compensation lawsuit cannot be filed due to the crime subject to investigation; the lawsuit filed is deemed to have been waived.

EXPEDITIOUS TRIAL PROCEDURE

The expeditious trial procedure is one of the alternative dispute resolution methods applied in crimes within this scope, when sufficient suspicion is reached by the public prosecutor at the end of the investigation phase to initiate a public lawsuit and the decision has not been made on postponing of the filing of the public prosecution regarding these crimes.

The sanction to be applied in the expeditious trial procedure is determined by the public prosecutor. The public prosecutor determines the sanction by applying a half reduction from the penalty to be determined between the lower and upper limits of the penalty stipulated in the legal definition of the crime.

The public prosecutor informs the suspect in detail about the procedural and legal consequences, proposes the implementation of the expeditious trial procedure, and explains the sanctions he/she has determined. The prison sentence determined in this way may be converted into alternative sanctions or postponed by the public prosecutor, if the conditions are met.

Provided that the suspect accepts the offer in the presence of his lawyer, the suspect is referred to the court on the same day.

If the court, after hearing the suspect in the presence of his lawyer, decides that the crime is within the scope of the expeditious trial procedure, that the suspect has accepted the application of the procedure with his free will in the presence of his lawyer, and that a conviction decision should be made according to the available evidence in the file, it establishes a sentence not to be more severe than the sanction specified in the request, otherwise the court sends the file to the Chief Public Prosecutor's Office for finalization in accordance with the general provisions of investigation.

In cases where the expeditious trial procedure cannot be completed for any reason or the investigation is sent to the Chief Public Prosecutor's Office for the purpose of concluding the investigation according to the general provisions, the statements of the suspect that he accepts the expeditious trial procedure and other documents regarding the implementation of this procedure cannot be used as evidence in the subsequent investigation and prosecution proceedings.

Expeditious trial procedure is not applied in cases of minor age, mental illness, deafness and dumbness.

SULH

İdari işlem ve eylemler nedeniyle zarara uğradığını düşünen kişilerin idari yargı yoluna başvurmadan önce idare ile sulh yoluna müracaat edebilmesi mümkündür. Sulh yoluna başvuru ilgilinin tercihine bağlı olup, zorunlu bir başvuru yolu değildir.

Sulh başvurularının kabul edilmesi üzerine başvuruda bulunana davet yazısı gönderilerek sulh tutanağını imzalaması istenir ve bu tutanak mahkeme kararı gibi kabul görür.

Ayrıca, yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı veya mahkeme kararlarının geç veya eksik icra edildiği ya da hiç icra edilmediği iddiasıyla yapılan bireysel başvurular İnsan Hakları Tazminat Komisyonu tarafından sonuçlandırılır. İnsan Hakları Tazminat Komisyonu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilen ihlal kararlarının icrasına ilişkin görevleri yerine getirir.

PEACE

It is possible for people who think that they have suffered damage due to administrative proceedings and actions, to apply to the peace remedy with the administration before applying to the administrative court. Applying to the peace remedy depends on the person's preference and is not a mandatory remedy.

Upon the acceptance of the peace applications, an invitation letter is sent to the applicant and he/she is asked to sign the peace minutes, which is accepted as a court decision.

In addition, individual applications made with the claim that the proceedings are not concluded within a reasonable time or that the court decisions are executed late or incompletely or not executed at all are finalized by the Human Rights Compensation Commission. The Human Rights Compensation Commission carries out the duties related to the execution of the violation decisions given by the European Court of Human Rights. Applications that are not concluded within a reasonable time or that the court decisions are executed late or incompletely or not executed at all are finalized by the Human Rights Compensation Commission. The Human Rights Compensation Commission carries out the duties related to the execution of the violation decisions given by the European Court of Human Rights.

